

Sygn. akt III AUa 49/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 lipca 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie - Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Anna Polak
Sędziowie:	SSA Romana Mrotek (spr.) SSO del. Andrzej Stasiuk
Protokolant:	St. sekr. sąd. Elżbieta Kamińska

po rozpoznaniu w dniu 6 lipca 2017 r. w Szczecinie

sprawy S. K.

przeciwko Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

o wysokość emerytury rolniczej

na skutek apelacji ubezpieczonego

od wyroku Sądu Okręgowego w Gorzowie Wlkp. VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 5 grudnia 2016 r. sygn. akt VI U 602/16

1. oddała apelację,

2. przyznaje adw. A. M. od Skarbu Państwa – Sądu Apelacyjnego w Szczecinie kwotę 900 (dziewięćset złotych) powiększoną o stawkę podatku od towarów i usług, tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej ubezpieczonemu z urzędu w postępowaniu apelacyjnym.

SSA Romana Mrotek SSA Anna Polak SSO del. Andrzej Stasiuk

Sygn. akt III AUa 49/17

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 19 lipca 2016 roku, znak: (...), Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego dokonał ponownego ustalenia wysokości emerytury rolniczej S. K. od dnia 1.06.2013 roku do 31.07.2016 roku.

Odwołanie od powyższej decyzji wniósł ubezpieczony domagając się zmiany decyzji i przyznania prawa do emerytury rolniczej od dnia 1.01.2013 roku, a nie jak wskazano w decyzji – od dnia 1.06.2013 roku. W uzasadnieniu podał, iż nie jest prawdą, że emerytura skarżącego wstrzymana została w czerwcu 2013 roku, podczas gdy w rzeczywistości wypłata

emerytury wstrzymana została od 22.10.2012 roku, kiedy to odwołujący pobrał ostatni przekaz ze świadczeniem emerytalnym z KRUS. Ubezpieczony domagał się wypłaty świadczenia od stycznia 2013 roku.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania, wskazując że zaskarżona decyzja jest konsekwencją wstrzymania wypłaty świadczenia ubezpieczonego od 1.01.2013 roku, albowiem wnioskodawca dwukrotnie odmówił przyjęcia świadczenia emerytalnego. Ponieważ wypłatę świadczenia wznawia się od miesiąca, w którym ją wstrzymano, jednak za okres nie dłuższy niż 3 lata poprzedzające bezpośrednio miesiąc, w którym zgłoszono wniosek o wznowienie wypłaty.

Wyrokiem z 5 grudnia 2016 roku Sąd Okręgowy w Gorzowie Wielkopolskim - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił odwołanie (pkt I) oraz przyznał od Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Gorzowie Wielkopolskim na rzecz adwokat I. R. kwotę 360 złotych powiększoną o podatek od towarów i usług tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej świadczonej z urzędu (pkt II).

Podstawę rozstrzygnięcia stanowiły okoliczności faktyczne, wedle których ubezpieczony urodził się (...). Z zawodu jest technikiem finansowym. Decyzją z dnia 7.06.1993 roku wydaną przez Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Oddział Regionalny w S. nabył prawo do emerytury rolniczej od dnia 1.12.1992 roku. W latach 2010 – 2012 ubezpieczony otrzymał z tytułu emerytury kwoty: w dniu 20.01.2010 roku - 559,03 zł; w dniu 20.04.2010 roku - 550,92 zł; w dniu 20.07.2010 roku - 550,92 zł; w dniu 20.10.2010 roku - 550,92 zł; w dniu 20.01.2011 roku - 550,92 zł; w dniu 20.04.2011 roku - 573,68 zł; w dniu 20.07.2011 roku - 567,99 zł; w dniu 20.10.2011 roku - 567,99 zł; w dniu 20.01.2012 roku - 567,99 zł; w dniu 20.04.2012 roku - 631,11 zł; w dniu 23.07.2012 roku - 615,33 zł; w dniu 22.10.2012 roku - 615,33 zł. Przekaz pocztowy składał się z 2 części: A – mniejszej, zawierającej określenie wysokości przekazanej kwoty oraz wskazanie za który kwartał jest wypłacana, B – większej, zawierającej datę wręczenia pieniędzy, podpis ubezpieczonego jako odbiorcy oraz wysokość przekazanej kwoty. Ubezpieczony otrzymał świadczenie emerytalne za IV kwartał 2012 roku.

Sąd I instancji ustalił, że decyzją z dnia 2.01.2013 roku Prezes KRUS Oddział Regionalny w Z. ustalił wysokość emerytury rolniczej wraz z dodatkiem pielęgnacyjnym. S. K. odwołał się od tej decyzji podnosząc, iż domaga się wypłaty emerytury za IV kwartał 2012 roku ponieważ jej dotychczas nie otrzymał. Wyrokiem z dnia 22.01.2015 roku w sprawie VI U 71/13 Sąd Okręgowy w Gorzowie Wielkopolskim oddalił odwołanie ubezpieczonego od decyzji z dnia 2 stycznia 2013 roku znak(...) Wyrokiem z dnia 15.12.2015 roku Sąd Apelacyjny w Szczecinie w sprawie III AUa 281/15 oddalił apelację S. K..

W dalszej kolejności Sąd Okręgowy ustalił, że emerytura w wysokości 615,33 zł za IV kwartał 2012 roku wypłacona została przekazem pocztowym i odebrana przez S. K. w dniu 22 października 2012 roku. Ubezpieczony dwukrotnie w styczniu 2013 roku odmówił przyjęcia świadczenia emerytalnego w łącznej kwocie 1 646,28 zł. Decyzją z dnia 21 lutego 2013 roku znak: (...) Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Oddział w Z. odmówił wypłaty świadczenia emerytalnego jednocześnie wstrzymując wypłatę emerytury rolniczej od dnia 1.01.2013 roku. Ubezpieczony niniejszą decyzję odebrał w dniu 26.02.2013 roku i nie wniósł od niej odwołania. W dniu 27.06.2016 roku S. K. złożył wniosek o wznowienie wypłaty świadczenia emerytalnego.

Sąd Okręgowy ustalił także, że S. K. przysługuje prawo do wypłaty świadczenia emerytalnego od 1.06.2013 roku.

W ocenie Sądu Okręgowego odwołanie ubezpieczonego było bezzasadne. Podstawę rozstrzygnięcia stanowiły przepisy art. 52 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 roku o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz.U. z 2016 roku, poz. 277) oraz art. 134 ust. 1 pkt 5, art. 135 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2016 roku, poz. 887, zwana dalej ustawą emerytalną).

Sąd I instancji wskazał, że wstrzymanie wypłaty świadczeń jest czynnością organu rentowego skutkującą zaniechaniem dalszej wypłaty. Wstrzymanie nie następuje z mocy prawa, lecz wymaga wydania decyzji przez organ rentowy. Jedną z przesłanek wstrzymania wypłaty świadczenia, które wskazane zostały w art. 134 ust. 1 ustawy emerytalnej, jest brak możliwości doręczenia świadczenia z przyczyn niezależnych od organu rentowego. Są to z reguły okoliczności

leżące po stronie zainteresowanego. Ubezpieczony w styczniu 2013 roku odmówił dwukrotnie przyjęcia świadczenia emerytalnego, a zatem organ rentowy nie miał możliwości przekazaniu mu tego świadczenia z przyczyn od siebie niezależnych. Sąd meriti wskazał, że trzyletni termin określony w art. 134 ust. 1 pkt 5 nie jest terminem przedawnienia, ale ustawowym ograniczeniem wypłaty świadczeń wstecz. Biegu tego terminu nie przerywają czynności procesowe, a organ rentowy nie może się go zrzec. Wypłata świadczenia uprzednio wstrzymanego nie może przekroczyć sumy świadczeń za okres 3 lat wstecz – nawet w sytuacji, gdy wstrzymanie zostało spowodowane błędem organu rentowego.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy uznał, że decyzja pozwanego wydana została prawidłowo. S. K. złożył wniosek o wznowienie wypłaty emerytury rolniczej w dniu 27.06.2016 roku, a zatem, zgodnie z art. 135 ustawy emerytalnej, przysługiwało mu prawo do wypłaty zaległego świadczenia za okres nie dłuższy niż 3 lata poprzedzające bezpośrednio miesiąc, w którym zgłoszono wniosek o wznowienie wypłaty, a zatem za okres od 1 czerwca 2013 roku.

Sąd Okręgowy wskazał, że wniosek o dopuszczenie dowodu z zeznań świadka B. Ł. podlegał oddaleniu jako nieprzydatny do rozstrzygnięcia sprawy. Świadek zeznawać miał bowiem na okoliczność przebiegu postępowania w sprawie VI U 71/13. Tymczasem Sąd Okręgowy dołączył w poczet materiału dowodowego akta tejże sprawy, a zatem zeznania świadka w niniejszej sytuacji są nieprzydatne, nie wniosłyby bowiem niczego nowego do sprawy ponad to, co ustalone zostało w sprawie VI U 71/13.

Sąd I instancji ocenił, że zgromadzony w sprawie materiał dowody nie pozwolił na ustalenie, iż sporna decyzja wydana została błędnie. Zeznaniami ubezpieczonego S. K. Sąd dał wiarę albowiem korespondowały one z dokumentami zgromadzonymi w aktach sprawy. Skarżący przyznał w toku zeznań, iż celowo nie odebrał świadczenia emerytalnego w styczniu 2013 roku albowiem „KRUS chciał go oszukać.” Subiektywna ocena i argumenty skarżącego, stanowiące jedynie polemikę z prawidłową decyzją pozwanego, nie mogą skutkować uznaniem jego stanowiska za zasadne.

Sąd Okręgowy ustalając stan faktyczny w sprawie oparł się na dokumentacji zgromadzonej w aktach niniejszej sprawy, aktach organu rentowego i aktach sprawy VI U 71/13.

O kosztach Sąd I instancji orzekł mając na uwadze treść art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 26.05.1982 roku – Prawo o adwokaturze (Dz.U.2015.615 j.t.), który nakłada na Skarb Państwa obowiązek pokrycia kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej stronie przez adwokata z urzędu i treść § 15 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U.2015.1801).

Apelację od powyższego wyroku wniósł ubezpieczony, wskazując że emeryturę można wstrzymać jedynie na krótki okres, a nie na kilka lat. Zdaniem apelującego KRUS mógł wypłacać emeryturę miesięcznie ze wskazanie, za który miesiąc świadczenie jest wypłacane. Wtedy ubezpieczony emeryturę by przyjmował. Ubezpieczony nie przyjął emerytury w styczniu 2013 r., bowiem KRUS chciał mu ją wypłacić z wyprzedzeniem.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja ubezpieczonego okazała się niezasadna.

Analiza zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, w tym zarzutów apelacyjnych, doprowadziła Sąd Apelacyjny do wniosku, że wyrok Sądu Okręgowego jest prawidłowy. W ocenie Sądu Apelacyjnego, wbrew twierdzeniom i zarzutom apelacji, Sąd Okręgowy dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych w oparciu o wszechstronną ocenę zebranego w sprawie materiału dowodowego, w granicach swobodnej oceny dowodów, o której stanowi art. 233 § 1 k.p.c., oraz wyprowadził z poczynionych ustaleń należycie uzasadnione wnioski, które stały się podstawą do wydania orzeczenia przez Sąd II instancji. Sąd orzekający wskazał w pisemnych motywach wyroku jaki stan faktyczny stał się podstawą rozstrzygnięcia, w uzasadnieniu wyroku jasno i logicznie przedstawił jakie dowody uznał za istotne i wiarygodne w sprawie i na jakich dowodach oparł się przy jego ustalaniu.

Art. 134 ust. 1 pkt 5 ustawy emerytalnej (t.j. Dz.U z 2017, poz. 1383), do którego odsyła art. 52 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (t.j. Dz.U z 2016, poz. 277), wprost stanowi, że wypłatę świadczeń wstrzymuje się, jeżeli świadczenia nie mogą być doręczone z przyczyn niezależnych od organu rentowego. Natomiast art. 135 ust. 2 ustawy emerytalnej stanowi, że wypłatę świadczenia wznawia się od miesiąca, w którym ją wstrzymano, jednak za okres nie dłuższy niż 3 lata poprzedzające bezpośrednio miesiąc, w którym zgłoszono wniosek o wznowienie wypłaty.

Z okoliczności niniejszej sprawy bezspornie wynika, że ubezpieczony odmówił w styczniu 2013 roku dwukrotnie przyjęcia świadczenia emerytalnego. Wstrzymanie zatem wypłaty świadczeń przez KRUS miało miejsce na podstawie art. 134 ust. 1 pkt 5 ustawy emerytalnej. Następnie wniosek o wznowienie wypłaty świadczenia został przez S. K. złożony w dniu 27 czerwca 2016 roku. Skoro zatem wniosek ubezpieczony złożył w miesiącu czerwcu 2016 roku, to świadczenie emerytalne mogło zostać mu wypłacone za okres nie dłuższy niż 3 lata poprzedzające bezpośrednio miesiąc, w którym taki wniosek o wznowienie złożono. Brak jest zatem podstawy prawnej do tego, aby świadczenie wypłacić ubezpieczonemu za okres również od stycznia 2013 roku, tak jak wnioskował w odwołaniu od decyzji S. K..

Na marginesie wskazał także należy, że ubezpieczony w złożonej apelacji odnosił się także do świadczenia należnego mu za IV kwartał 2012 roku. Jednakże podkreślić należy, że sprawa ta została już prawomocnie rozstrzygnięta wyrokiem Sądu Apelacyjnego z dnia 15 grudnia 2015 roku wydanym w sprawie o sygn. akt III AUa 281/15.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Apelacyjny oddalił apelację ubezpieczonego na podstawie art. 385 k.p.c.

Sąd Apelacyjny przyznał od Skarbu Państwa – Sądu Apelacyjnego w Szczecinie adwokatowi A. M. kwotę 900 zł powiększoną o podatek VAT w obowiązującej stawce tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu. Wysokość wynagrodzenia ustalono na podstawie § 8 pkt 4 w zw. z § 16 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U. z 2016 r., poz. 1714).

SSA Romana Mrotek SSA Anna Polak SSO del. Andrzej Stasiuk